

Valetaziun e promoziun dalla scola 2011 – 2014

Planisaziun e realisaziun da mesiras sin basa dil rapport dall'evaluaziun

Ina proposta per mauns dil team d'instrucziun e dil cussegl da scola

Cuntegn

A. Indicaziuns generalas

1. Elaboraziun dil plan da mesiras en fasas
2. Responsablads pertuccont la planisaziun dallas mesiras
3. Consultar, sche necessari cussegliaziun da scola externa
4. Examinaziun dalla realisaziun (intern)
5. Examinaziun dil process e digl effect (mesiras – controlling)

B. Proceder pass per pass

Pass 1: Sereferir als resultats dall'evaluaziun

Pass 2: Elaboraziun e validaziun da mesiras da svilup

Pass 3: Elaboraziun da mesiras elegidas

Pass 4: Elaboraziun dil plan da mesiras

Pass 5: Integraziun dil plan da mesiras ella planisaziun digl onn ed ella planisaziun a media vesta

C. Manual per engaschar ina cussegliaziun da scola

1. Cura eis ei cunvegnet d'engaschar ina cussegliaziun externa?
2. Quels ein nos giavischs centrals pertuccont la cussegliaziun?
3. Sin tgei nivel duei la cussegliaziun entscheiver?
4. Adempleschan cussegliaders e cussegliadras las premissas necessarias?
5. Sin tgei duess vegnir mirau a caschun digl emprem contact cun cussegliaders e cussegliadras?
6. Tgei puncts reglein nus cun in contract a scret?

D. Agids per decisiuns e planisaziuns

A. INDICAZIUNS GENERALAS

Ei seigi menziunau cheu aunc inagada ch'ils impuls per svilups el rapport final han caracter da recumandaziun, q.v.d. la decisiun tgei mesiras che vegnan la finala pridas e realisadas els proxims onns decida la scola evaluada sezza.

Las recumandaziuns suandontas pil proceder dueien levgiar alla scola ed al cussegl da scola da planisar e realisar las mesiras adattadas.

1. Elaboraziun dil plan da mesiras en fasas

Scola Fasa da formar meini	Las personas d'instrucziun ed il cussegl da scola discussiuneschan a caschun dall'occurrenza da rapport ils resultats dall'evaluaziun e tschentan prioritads davart la relevanza e muntada dallas constataziuns centralas e la prioritad dallas indicaziuns per svilups. <i>Silsuenter vegn decidiu co ins vul proceder vinavon e tgi che ei responsabels per la planisaziun dallas mesiras.</i>
Scola Fasa dall'elaboraziun dallas mesiras	Suenter l'occurrenza da rapport elaborescha il team da scola ni ina grupp da project elegida per quella lavur (eventualmein era en collaboraziun cun commembers/commembras dil cussegl da scola) silmeins duas mesiras ligiontas (d'avantatg eis ei d'eleger duas mesiras ord differents secturs da qualitat), che la scola realisescha el decuors dils proxims dus onns.
Cussegl da scola Fasa da decisiun	Suenter il process da decisiun intern dalla scola approbescha il cussegl da scola il plan da mesiras.
Scola Fasa da realisaziun	Il cussegl da scola ed il / la meinascola discuteschan ca. 8 jamnas suenter l'evaluaziun da valetaziun e giudicament dalla scola cugl IS-S la realisaziun dils impuls per svilups elegi. Igl IS-S sustegn la scola cun purschidas concretas. La responsabladad per la realisaziun ha il cussegl da scola, resp. la direcziun dalla scola. Per la fasa da realisaziun duei era vegnir sclariu, schebein, cura e per tgei ch'ina cussegliaziun da scola externa duei vegnir engaschada, e ni ina furmaziun supplementara interna (FSI) duei vegnir planisada.

2. Responsabladads concernent la planisaziun dallas mesiras

La responsabladad da menar el process da svilup dalla scola porta la finala il cussegl da scola. El ha il pensum da procurar che las fermezas dalla scola ch'ei vegnidas presentadas el rapport dall'evaluaziun seigien segiradas vinavon e ch'ils deficits vegnien migliurai cun mesiras adequatas.

Da principi ein suandontas variantas pusseivlas:

- Mesiras e plan da realisaziun da quellas vegnan elaborai enteifer il team d'instrucziun, il / la meinascola ni ina grupp da redacziun formulescha quellas a scret e presenta ellas al cussegl da scola per schar prender posiziun e silsunter approbar.
- Las mesiras ed il plan da realisaziun da quellas vegnan elaborai dalla grupp interna da project ni d'ina grupp da project ch'ei vegnida constituida a posta per quei pensum. Quella grupp presenta e discutescha sias propostas cul team d'instrucziun, fa sche necessari midadas e presenta lu il resultat al cussegl da scola per schar prender posiziun ed approbar.
- Per l'elaboraziun dallas mesiras e d'in plan da realisaziun da quellas vegn formau ina grupp, che secumpona da representatas e representants dil team d'instrucziun e da commembers e commembras dil cussegl da scola. Il plan da realisaziun dallas mesiras vegn discuss el team d'instrucziun ed el cussegl da scola, sche necessari midaus e la finala approbaus.

3. Cussegliaziun externa sch'ei fa basegns

Ei fa savens senn dad engaschar ina cussegliaziun externa ni d'organisar ina formaziun supplementara interna (FSI) cun referents ni referentas d'ordvart. E capetel C anfleis Vus "Directivas per engaschar ina cussegliaziun da scola" ed el capetel D "Agids per decider e planisar ina formaziun supplementara interna". Quels documents san esser in agid en talas decisiuns.

4. Examinaziun dalla realisaziun (intern)

La finala eis ei era impurtont d'examinar co las mesiras ein vegnidas realisadas, v.d. schebein las finamiras dallas mesiras ein vegnidas contonschidas. Fixar spazis, criteris ed instruments per evaluar il succes dalla realisaziun ei in element impurtont el plan da realisaziun.

5. Examinaziun dil process e digl effect (controlling dallas mesiras)

Suenter dus onns controllescha igl inspecturat ella scola sezza co las mesiras ein vegnidas realisadas e tgei effect ch'ellas han giu. El fa quei cun la finamira da sustener e da rinforzar la scola en sias stentas per in bien svilup. En quei controlling dallas mesiras pridias vegn il process ch'ellas han previu ed igl effect ch'ellas han giu reflectaus. Quella reflecziun duei gidar d'emprender ord las experientschas fatgas.

B. PROCEDER PASS PER PASS

Pass 1: Sereferir als resultats dall'evaluaziun

En in emprem pass duein ils resultats dall' evaluaziun vegni clamai en memoria. Tut tenor con ditg ch'igl ei dapi l'occurrentza da rapport digl inspecturat davart l'evaluaziun en scola, ei quei pass da differenta muntada.

Participontas e participonts sediscuoran (eventualmein en gruppas) duront ca. 10 minutas davart las suantondas damondas:

- *Quals dils restultats dall'evaluaziun ein a mi aunc specialmein presents (damai ch'els han muntau per mei ina sorpresa, ch'els ein stai per mei legreivels, ch'els han fatg surstar mei, etc.)?*
- *Quals dils resultats dall'evaluaziun ein ord mia vesta impurtonts pil svilup da nossa scola?*

Pass 2: Elaboraziun e valetaziun da mesiras da svilup

En in secund pass vegn rimnau e formulau sin fundament dils impuls per svilupps cuort e concis mesiras che vegnan rimnadas ed enumeradas en ina scala da mintgamai duas ga treis scalems. Ina da quellas scalas survescha alla valetaziun "Muntada dallas mesiras per nossa scola", l'auter al criteri "Realisabladad pratica" dallas mesiras avisadas.

<i>Mesiras</i>	<i>Puncts muntada</i>	<i>Puncts realisabladad</i>	<i>Puncts totals</i>

Participontas e participonts fan mintgina e mintgin in schazetg personal dils dus criteris e valiteschan quels cun puncts:

Muntada: 1 punct = pintga muntada
 3 puncts = muntada mesauna
 5 puncts = gronda muntada

Realisabladad: 1 punct = difficultusa
 3 puncts = plitost pretensiusa
 5 puncts = semplia

La valetaziun seresultada cun quei proceder vegn discutada cuortamein el plenum (p. ex. concernent la damonda: *Tgei fa surstar mei, cu jeu vesel il resultat da quella valitaziun?*)

Pass 3: Elaboraziun dallas mesiras elegidas

Las mesiras che han survegniu il pli ault diember da puncts vegnan elaboradas en gruppas da lavur, p. ex. concernent la suandonta damonda:

- *Tgei ei da far? (instituziunalmein/ individualmein)*
- *Quals ein ils indezis per ina reussida dallas mesiras pridas?*
- *Tgei resursas (da persunal, da finanzas, da materia) ston vegnir messas a disposiziun?*
- *Cun tgei impediments ni difficultads eis ei eventualmein da quintar ?*
- *Ei ina cussegliaziun da scola d'ordeifer d'engaschar, resp. ina furmaziun supplementara interna / FSI da planisar?*

Ils resultats da quella fasa da lavur vegnan presentai cuortamein el plenum.

Pass 4: Elaboraziun dil plan da mesiras

El proxim pass duei vegnir elaborau ord las propostas per mesiras pusseivlas in plan da realisaziun differenziau. El center stat la damonda: *Tgei lein nus far durant ils proxims dus onns, per rinforzar, resp. miugiar aspects impurtants da nosssa scola?*

La survesta dat ina tabella culs sunadonts aspects:

<i>Tgei ei da far?</i>	<i>Da tgi?</i>	<i>Entochen cu?</i>	<i>Cun tgei resursas?</i>

La persuna che moderescha ei attenta ch'ei vegni notau las activitads che promovon il svilup dalla scola (v.d. descriver *cun verbs che indicheschan ina activitad concreta* ch'ei da prestar, p. ex.: *Crear in niev uorden da casa en nosssa scola*) e ch'ei vegni decidiu claramein tgi che porta la responsabladad per tgei pass.

En cass ch'ei semussass ch'ei dess pigl interval da dus onns memia bia activitads da svilup, ei ina ulteriura prioritaziun necessaria. (*Tgei ha emprema prioritad? Tgei san ins stuschar sin in termin pli tard?*) En cass da propostas dispoteivlas vegn nudau ils arguments pro e contra.

Exempel per in plan da mesiras

Mesiras el sector ...

Mesira nummera:	Descripziun:

	Realisaziun / concretisaziun
Participonts / participontas	
Decisiun dil cs	
Responsabladad per la realisaziun	☐ cussegl da scola ☐ meinascola
Meinaproject	☐ persuna d'instrucziun, coordinaziun ☐
Finamiras	- - -
Temps previu	- - -
Examinaziun interna	
Entschatta	
Finiziun	
Cuosts	
Remarcas	
Ulteriurs aspects	

Pass 5: Integraziun dil plan da mesiras ella planisaziun digl onn ed approximativ

Ei il plan da mesiras formulaus definitivamein, vegn quel discuss el team d'instrucziun (ed eventualmein elaboraus da novamein), avon ch'el vegni presentaus al cussegl da scola per che quel prenda posiziun en caussa ed accepti el. Lu sto il plan da mesiras vegnir integraus ella planisaziun digl onn ed ella planisaziun approximativa.

C. Directivas per engaschar ina cussegliaziun da scola

La cussegliaziun da scola ei in instrument integrau per sustener ed accompagnar il svilup dalla scola e per constituir in management intern da qualitat dalla scola. Ella gida da realisar in bien svilup d'ina scola ni dad in consorzi da scola.

Nus recumandein allas scolas d'examinar ils puncts suandonts avon che semetter en collaboraziun cun personas che fan cussegliaziuns per scolas:

1. Cura eis ei indicau da consultar ina cussegliaziun externa per scolas?

- Existan gia experientschas cun process da midadas? Ein las personas cumpigliadas gia disadas cun tals process?
- Ein las cumpetenzas dil fatg e dalla cussegliaziun interna avon maun per las midadas necessarias?
- Eis ei pusseivel da dumignar la complexibladad dil svilup avisau cun atgnas forzas?
- Dat ei ella direenziun dalla scola ed / ni el team d'instrucziun ed / ni el cussegl da scola personas che fussen adattadas e lessen daventar activas en caussas „moderatur pil svilup intern dalla scola“? Vegnan ellas acceptadas en quella funcziun dil team d'instrucziun?
- Dat ei en quella scola in conflict latent ni aviert che pretenda la participaziun dad ina tierza persona „neutrala“?
- Dat ei „fracziuns cumbattontas“ enteifer il collegi, denter las qualas il/la meinascola (responsabel da casa, cussegl da scola) sa per motivs divers buca intermediar?

2. Quels ein nos postulats centrals viers la cussegliaziun?

- Informaziuns davart projects da svilup da scola: p. ex. Indrez d'ina scola menada cun in agen profil
- Svilup da qualitat da scola (svilup da qualitat e d'evaluaziun, hospitaziun, atgna evaluaziun, cultura da dar in pareri sin fundament dad observaziuns fatgas → cultura da feedback)
- Svilup dil team
- Cussegliaziun en situaziun da conflicts
- Moderaziun (Sesidas, dietas)
- Accompignament da projects e / ni da svilup da projects
- Formaziun supplementar: impuls da cuntegn
- Damondas pedagogicas: variaziun da fuormas d'emprender, fuormas da responsar l'atgna lavur eav.
- Ulteriurs postulats/giavischs

3. Sin tgei nivel duei la cussegliaziun entscheiver?

- Grappa empalonta dalla vischnaunca
- Autoritads
- Meinascola
- Grappa interna empalonta dalla scola
- Team da scola

4. Corrispundan personas da cussegliaziun allas premissas necessarias?

- Attest dad ina scolaziun qualificada sco persuna da cussegliaziun
- Scolaziun da basa en pedagogia ni in attestat dalla scol'aula en direcziun da psicologia/pedagogia
- Experiencescha da cussegliaziun e buna enconuschientscha dil camp da lavur dalla scola
- Portfolio: Scolaziun da basa, scolaziun supplementara, adressas da referenzas, presentaziuns da mandats da cussegliaziun da tochen dacheu (san las personas da cussegliaziun corrispunder sin fundament da lur portfolio a nossas pretensiuns fatgas sut punct 2.)

5. A tgei duei vegnir dau atenziun a caschun digl emprend contact cun personas da cussegliaziun.

- **Enconuschientscha dil fatg:** San personas da cussegliaziun en fatgs dalla scola mussar a moda persuadenta ch'ellas enconuschian veramein las damondas fundamentalas dalla pedagogia sco era las »mentalitats« che san reger ellas scolas?
- **Aspects da cussegliaziun:** Ein las ponderaziuns da preparaziun dalla persuna da cussegliaziun concepidas aschia ch'ils basegns dalla scola vegnan risguardai avunda?
- **Trasparenza:** Con aviarts e transparents ei il proceder che la persuna da cussegliaziun propona?
- **Rolla da cussegliaziun:** Co capescha la persuna da cussegliaziun sia rolla? Vul ella prestar agid per ch'ils pertuccai vegnien da gidar sesezs?
- **Valetaziun:** valetescha la persuna da cussegliaziun regularmein ensemen cul team d'instrucziun il process da svilup dalla scola e consultescha el il meini dils pertuccai en quei process?

6. Quels puncts reglein nus a scret entras in contract?

- Va ei per ina singula (cuorta) collaboraziun ni per ina collaboraziun duront in pli liung temps?
- En tgei fuorma integrein nus la persuna da cussegliaziun en nossas lavurs da preparaziun?
- Unitads cunvegnentas per la cussegliaziun / termins?
- Corrispunda la moda e maniera da luvrar dalla persuna da cussegliaziun a nossas intenziuns?
- Havein nus sclariu la damonda dil honorar?
- En tgei intervals vegn la lavur la persuna da cussegliaziun evaluada?
- Termin e finamira dalla evaluaziun finala pertuccont la cussegliaziun?

D. Agids per decider e planisar ina formaziun supplementara interna (FSI)

La formaziun supplementara interna (pil team da scola, enteifer la scola) (SchiWe = FSI) ei ina purschida decentralisada dalla formaziun supplementara offerida dil cantun. Ella sa vegnir realisada leu nua che ina scola, in team d'instrucziun ni ina regiun vul contonscher ina finamira communabla.

Las informaziuns detagliadas (inclusiv formulars) tier SchiWe = FSI ein d'anflar sin la pagina d'internet www.avs.gr.ch (Weiterbildung)